METSÄHALLITUS

28.1.2019 MH 4824/2018

Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö 21.1.2019

Metsähallituksen asiantuntijan lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 8 ja 16 §:n ja metsästyslain muuttamisesta (HE 286/2018)

Alkuperäisen luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tarvitaan nykyistä tehokkaampia keinoja vieraslajeihin kuuluvien nisäkkäiden ja lintujen pyydystämiseen. Lakiluonnoksessa esitetään, että vieraslajilintuja ja –nisäkkäitä voitaisiin pyydystää ja tappaa samoilla keinoilla, joita metsästyslain ja metsästysasetuksen mukaan voidaan käyttää rauhoittamattomiin eläimiin. Esitys on hyvä ja tarpeellinen. Erillisellä valtioneuvoston asetuksella voidaan tarkemmin säätää, mitä tehokkaampia pyyntivälineitä ja -menetelmiä jonkin vieras lintu- ja nisäkäslajin pyynnissä voidaan käyttää. Tällä varmistetaan, että vieraslajien tehostettu pyynti sekä lopettaminen tapahtuvat eettisesti hyväksyttävällä tavalla pyydystetyille eläimille tarpeetonta kärsimystä ja kipua aiheuttamatta.

Metsästyslakia esitetään muutettavaksi siten, että lakia ei enää sovellettaisi pesukarhuun, piisamiin, rämemajavaan eikä supikoiraan, jotka on Euroopan unionin lainsäädännössä määritelty haitallisiksi vieraslajeiksi. Erityisesti supikoirakannan kurissa pitämiseksi kaivataankin kipeästi käyttöön nykyistä laajempaa ja tehokkaampaa pyyntikeinovalikoimaa. Valtakunnalliset saalistilastot ovat osoittaneet supikoirakannan jatkuvaa kasvua ja levittäytymistä yhä pohjoisemmaksi. Supikoiran haitallisuus pesimälinnustolle on vahvistettu kiistatta mm. tuoreessa Helsingin yliopistossa riistakameroiden avulla tehdyssä tutkimuksessa.

Lakiesityksen lausunnolla kiertämisen jälkeen myös minkki on lisätty niiden lajien joukkoon, joihin ei enää sovellettaisi metsästyslakia, vaan sen pyyntiin ja tappamiseen voitaisiin soveltaa mitä rauhoittamattomien eläinten kohdalla on säädetty. Minkin aseman siirtäminen riistalajeista rauhoittamattomien lajien joukkoon oli Metsähallituksenkin lausunnossa esiin tuotu toivomus. Lintuja saalistavana ja linnun munia syövänä näätäeläimenä minkki saa aikaan tuhoa erityisesti arvokkailla lintuvesillä, rannikolla ja saaristossa. Vuonna 2012 julkaistussa kansallisessa vieraslajistrategiassa (2012) minkki on määritelty erittäin haitalliseksi vieraslajiksi, vaikka sitä ei vielä ole sisällytetty EU:n haitallisten vieraslajien listaan.

Piisamin kanta on Suomessa pienentynyt merkittävästi viimeisten vuosikymmenien aikana. Vaikka laji on Keski-Euroopassa aiheuttanut haittaa mm. kaivamalla koloja maapatoihin, on se Suomessa vaikuttanut pikemminkin myönteisesti kuin

Metsähallitus
PL 94 (Ratatie 11)
FI-01301 Vantaa, Suomi Finland

Tel. 0206 39 4000
www.metsa.fi
Y-tunnus / Business ID: 0116726-7

haitallisesti monien rehevien lintukosteikkojen tilaan syömällä rantakasvillisuutta, vähentämällä umpeenkasvua ja lisäämällä monimuotoisuutta edistävää aukkoisuutta. Piisamia ei siten Suomessa voida pitää samalla tavalla haitallisena vieraslajina kuin supikoiraa ja minkkiä. Metsästyslain soveltaminen voisi olla piisamin osalta edelleenkin perustellumpaa kuin sen sisällyttäminen vieraslajilainsäädäntöön.

Kultasakaali on ilmastonmuutoksen myötä vaarassa levittäytyä jo lähivuosina Suomeen. Kultasakaali kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteen V lajeihin. Kannan vakiinnuttua Suomeen siihen pitäisi siten soveltaa suotuisan suojelutason säilyttämisen periaatetta. Uutena keskisuurena ja saalistustavoiltaan tehokkaana petona kultasakaalilla olisi merkittävä negatiivinen vaikutus alkuperäiseen eläinlajistoomme. Kultasakaalin lisääminen riistaeläinten lajilistaan on siksi hyvinkin perusteltua, jotta sen kannan vakiintuminen Suomeen voidaan tarvittaessa ehkäistä metsästyksellisin keinoin.

Lisätietoja lausunnosta antaa ylitarkastaja Ahti Putaala, puh. 040 827 2574